

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2Er/176/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515201495
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Servická
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8515201495.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v exekučnej veci oprávneného: Rapid life životná poisťovňa, a.s. so sídlom Garbiarska 2, Košice 040 71, IČO: 31 690 904, proti povinnému: I. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom D. XX/XX, XXX XX C. T. C., štátny občan SR, v konaní o vymoženie 44,67 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Z a m i e t a žiadosť súdneho exekútora JUDr. Dušana Sopka, Exekútorový úrad Poprad so sídlom Hraničná 12, 058 01 Poprad, EX 28/2015 zo dňa 27. 3. 2015 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

odôvodnenie:

Dňa 31. 3. 2015 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to na podklade návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 20. 3. 2015, doručeného súdnemu exekútorovi dňa 24. 3. 2015, a exekučného titulu - právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice (ďalej len „rozhodcovský súd“), spisová značka 2C/2254/2012 zo dňa 19. 1. 2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Exekučný titul nadobudol právoplatnosť dňa 27. 11. 2012 a vykonateľnosť dňa 27. 11. 2012. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáha proti povinnému vymoženiu istiny vo výške 44,67 EUR spolu s príslušenstvom. Oprávnený k návrhu na vykonanie exekúcie doložil aj „Poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXX“ zo dňa 22. 2. 2008 a „Všeobecné poistné podmienky pre poistenie zjednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s.“ (ďalej len „Všeobecné poistné podmienky“).

Exekučným titulom - rozhodcovský rozsudok, bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 44,67 EUR a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 EUR.

Z odôvodnenia exekučného titulu vyplýva, že pohľadávka vznikla na základe „Poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXX“ zo dňa 22. 2. 2008. Na základe predmetnej Zmluvy bolo oprávneným, ako žalobcom, povinnému, ako žalovanému, poskytnuté poistenie. Ďalej z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc rozhodovať vo veci a priznať žalobcovi v jeho návrhu požadované plnenia z rozhodcovskej doložky upravenej v časti XV. Všeobecných poistných podmienok, podľa ktorej 1. sa poisťovňa a poistník dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. 2. Pokiaľ poisťovňa nepoverí

2Er/176/2015

- 2 -

osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami povereným na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný,

bezvýhradný a nedovolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok. Ďalej v rámci Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve v bode 2. poisťník (poistený) a poisťovňa vyjadrili obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. Všeobecných poisťných podmienok. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Podľa § 243d ods. 1 zákona NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „EP“), exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 243d ods. 2 EP, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 2 ods. 1 prvej vety zákona NR SR č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 36 ods. 2 prvej vety EP v znení účinnom do 31. 12. 2014, exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) EP v znení účinnom do 31. 12. 2014, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 EP v znení účinnom do 31. 12. 2014, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade

2Er/176/2015

- 3 -

rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúmava.

Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia Zmluvy (ďalej len „OZ“), poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednanie alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže

2Er/176/2015

- 4 -

vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (v čase uzavretia Zmluvy čl. 153 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva), Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Podľa čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 2. písm. a) smernice, na účely tejto smernice: nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods.1 písm. q/, neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Použitie citovaných ustanovení smernice ako normatívneho aktu práva EÚ sa opiera o nepriamy účinok na právne poriadky členských štátov za účelom ich konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou, pričom voľba foriem a metód je ponechávaná vnútroštátnym orgánom jednotlivých členských štátov.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27.6.2000 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, cieľ Článku 6 Smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok.

2Er/176/2015

- 5 -

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38, povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/ES) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi bod 43, vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice (93/13/ES) ako nekalú. Podľa bodu 32 tohto rozhodnutia, je teda úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, zabezpečiť potrebný účinok ochrany, ktorú sledujú ustanovenia smernice. Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať ex offo túto otázku hneď potom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane, ak nastolil otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-40/08 zo dňa 6.10.2009 Asturcom Telecommunicationes SL c/a Cristine Rodriguez Nogueiro smernica číslo 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

V uvedenom prípade sa oprávnený domáha voči povinnému vymoženiu istiny spolu s príslušenstvom na základe návrhu zo dňa 20. 3. 2015, doručeného súdnemu exekútorovi dňa 24. 3. 2015. Keďže sa exekučné konanie v zmysle prechodného ustanovenia § 243d ods. 1 EP začalo do troch mesiacov odo dňa účinnosti novely EP, t. j. do 31. 3. 2015, nebolo ukončené k 1. 1. 2015 a je vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného pred 1. 1. 2015 v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spíňajúci podmienky podľa ustanovenia § 2 ods. 1 prvej vety zákona NR SR č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súd v súlade s ustanovením § 243d ods. 2 EP postupoval v zmysle ustanovení EP v znení účinnom do 31. 12. 2014.

V prvom rade sa súd zaoberal otázkou aplikácie ustanovení príslušných právnych predpisov. V zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka je oprávnený, ako veriteľ, osobou, ktorá pri uzatvorení Zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti tak, ako to vyplýva z výpisu z obchodného

registra a z rozhodovacej činnosti súdu (t. j. oprávnený vystupuje v pozícii dodávateľa) a povinný, ako dlžník, je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (t. j. povinný vystupuje v pozícii spotrebiteľa). Uzatvorená Zmluva je 2Er/176/2015

- 6 -

potom zmluvou spotrebiteľského charakteru, bez ohľadu na jej právnu formu, pretože ju uzatvoril dodávateľ, ako oprávnený, so spotrebiteľom, ako povinným. Uvedená zmluva teda musí spĺňať zákonom stanovený rámec podmienok tak, ako sú tieto vymedzené v ustanovení § 52 a nasl. OZ.

Súd ďalej podrobil kontrole, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd oprávnený prejednať vzniknutý spor. Pri riešení tejto otázky nie je exekučný súd viazaný záverom rozhodcovského súdu. V tomto prípade rozhodcovský súd, ako to vyplýva z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku, svoju právomoc rozhodovať vo veci odvodil z rozhodcovskej doložky osobitne upravenej v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok v spojení s bodom 2. Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia súd podľa citovaného ustanovenia § 44 ods. 2 EP v znení účinnom do 31. 12. 2014 obligatórne preskúmava žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul čo do ich súladu so zákonom. V tejto fáze posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie sa súd, okrem iného, zaoberá i tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul opatrený doložkou vykonateľnosti, či rozhodnutie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej. Vychádza sa pritom z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V rámci tohto skúmania súd nedisponuje právomocou posudzovať vecnú správnosť exekučného titulu (skutkové a právne závery). Exekučný súd rovnako nie je oprávnený rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, t.j. nemôže ani naprávať jeho chyby a nedostatky. Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je súd v duchu príslušných ustanovení Exekučného poriadku oprávnený a zároveň povinný posúdiť, či tento nie je v rozpore so zákonom, a teda prioritne sa vysporiadať s otázkou, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe v súlade s právnym poriadkom platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky.

Hlavným cieľom rozhodcovskej zmluvy je zmluvné prenesenie a zároveň obmedzenie právomoci občianskoprávneho súdu na nesúdny orgán - rozhodcu ako na súkromnú osobu, ktorý koná a rozhoduje v súlade s pravidlami rozhodcovského konania. Ide o dohodu medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva môže mať formu samostatne dojednanej zmluvy alebo formu doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva sa musí obligatórne uzavrieť v písomnej forme, v opačnom prípade je neplatná. Častokrát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami uvedenými v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je predsa len význam rozhodcovskej doložky singulárny, pretože v sporových situáciách arbiter rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak v zmluvnom vzťahu nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky, v súlade s právnym poriadkom, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nebol oprávnený o spore rozhodnúť.

2Er/176/2015

- 7 -

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta OZ je uvedená generálna klauzula s povahou kogentnej právnej normy. Tá dodávateľom výslovne zakazuje použiť v spotrebiteľských zmluvách také dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Občiansky zákonník tak dodávateľom bráni zneužívať svoje postavenie pri uzavieraní spotrebiteľských zmlúv, a s nimi súvisiacich i rozhodcovských zmlúv, a to najmä pri ich tvorbe formou zmluvných formulárov, ktoré predkladajú potenciálnym spotrebiteľom ako oferty na ich uzavretie. V § 53 ods. 4 OZ je obsiahnutý exemplifikatívny výpočet možných neprijateľných podmienok zakomponovaných do spotrebiteľských zmlúv. Výpočet je zo strany zákonodarcu dopĺňaný a precizovaný. S účinnosťou od 1. 1. 2008 je medzi

neprijateľnými podmienkami výslovne uvedená i tá, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky spory s dodávateľom riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní. S účinnosťou od 1. 1. 2008 zákonodarca zaviedol i pojem individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktoré, ak sú individuálnym dojednaním opatrené, prestávajú byť nositeľom neprijateľnosti a v konečnom dôsledku sú platné. Občiansky zákonník s neprijateľnými podmienkami spája sankciu absolútnej neplatnosti, pričom ide o neplatnosť pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musí súd prihliadať ex offo. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku je poskytnúť spotrebiteľom na Slovensku minimálny štandard ochrany, aký stanovuje Smernica Rady č. 93/13/EHS. Smernica odporúčajúcim spôsobom vypočítava aj niektoré neprijateľné zmluvné podmienky, pričom neopomína ani inštitút rozhodcovskej zmluvy. Je nutné ju vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, rozhodujúci o nútenom výkone práva priznaného rozhodcovským rozsudkom, vydaným aj za neúčasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť nepríjemnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc vo veci rozhodnúť. Ak dospeje k názoru, že sa jedná o zmluvu neprijateľnú, prislúcha mu podľa vnútroštátneho práva vyvodiť všetky dôsledky. Z uvedeného je zjavné, že ochrana spotrebiteľa je kladená nad nečestné zmluvné podmienky na úroveň pravidiel, na ktorých musí štát bezvýhradne trvať.

V tomto konaní sa oprávnený domáha vykonania exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok vydaný Arbitrážnym súdom Košice. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd odvodzoval právomoc prejednať spor, je dojednaná v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok v spojení s bodom 2. Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve. Podľa názoru súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 4 OZ neplatná. Svoj názor súd opiera o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v predmetnom prípade povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah Všeobecných poisťných podmienok ovplyvniť, nakoľko tieto boli spísané na predtlačenom formulári. Všeobecné poisťné podmienky, ako súčasť Zmluvy, mohol spotrebiteľ buď prijať ako celok alebo odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Rozhodcovský súd je teda vopred zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie.

2Er/176/2015

- 8 -

Občiansky zákonník pripúšťa výnimku z ustanovení o neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok dojednaných v štandardných spotrebiteľských zmluvách, a to v prípadoch ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky nebolo v danom prípade žiadnym spôsobom preukázané, t.j. nevyplýva, že povinnému sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať takýto návrh spolu s jasnými a zrozumiteľnými informáciami - predovšetkým čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní a aké sú jeho dôsledky. Rozhodcovská zmluva resp. doložka uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje predovšetkým informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. V súvislosti s rozhodcovskou doložkou, treba poukázať zároveň na ustanovenie § 53 ods. 3 OZ, podľa ktorého, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. V danom prípade oprávnený individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky, ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, nepreukázal.

Keďže cieľom a účelom právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, tak aj vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou. Svoj názor o nepríjemnej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky súd opiera aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 4. 6. 2009 Pannon GSM Zrt. Proti Erzsébet Sustikné Gyórfi bod 40, v ktorom Súdny dvor konštatuje,

že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/ES), ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá. V rozhodovanej veci teda už len skutočnosť, že podmienka rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola vopred stanovená a predpripravená oprávneným a nebola individuálne dohodnutá, je nekalá. Ak sa teda v zmysle rozhodcovskej zmluvy vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní vopred paušálne stanovených rozhodcov, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom. V danej veci bolo rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom v rozhodcovskej doložke priamo vylúčené, keď sa zmluvné strany dohodli, že namiesto súdneho konania sa podrobia konaniu rozhodcovskému. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. S dôrazom na vyššie uvedené potom úprava rozhodcovskej doložky podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) OZ spĺňa podmienku neprijateľnosti.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že dojednaná rozhodcovská doložka vo Všeobecných poistných podmienkach je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami § 52 a nasl. OZ ako aj Smernicou Rady 93/13/EHS. Zároveň je takto dojednaná rozhodcovská doložka v rozpore s dobrými mravmi. Takto v spotrebiteľskej zmluve dojednaná rozhodcovská doložka je podľa § 53 ods. 4 OZ neplatná.

2Er/176/2015

- 9 -

Súd chce záverom podotknúť, že na to, aby rozhodcovská doložka pri spotrebiteľskej zmluve spĺňala znak individuálneho dojednanania, spôsob jej individuálneho dojednanania nesmie vzbudzovať pochybnosti o zrozumiteľnom a určitom prejave vôle, z ktorého bude jasné, že spotrebiteľovi boli poskytnuté všetky potrebné informácie čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní a spotrebiteľ bude mať možnosť ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky, čo musí byť na ťarchu dodávateľa aj náležite preukázané. Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženej ustanovení spotrebiteľských zmlúv, a to ani pri nezodpovednom spotrebiteľovi. Existuje totiž nezanedbateľné nebezpečenstvo, že ak sa nevyľúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky, môžu na nich doplatiť aj spotrebiteľia konajúci dobromyseľne, keďže ide o formulárové rozhodcovské zmluvy dojednávané vo viacerých prípadoch.

Ak v určitej veci nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy resp. doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. V prípade ak by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného contra legem - nevykonateľného, majúceho účinky tzv. paaktu. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody a citovanú zákonnú úpravu rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto uznesenia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.